

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

De Doetinchem Cohort Studie (DCS) loopt al meer dan 30 (!) jaar en met alle metingen dragen we bij aan kennis over de gezondheid bij het ouder worden. U hebt al diverse keren deelgenomen aan dit bijzondere en uitgebreide onderzoek. De COVID-19 pandemie heeft het (maatschappelijk) leven op allerlei manieren beïnvloed, en ook de uitvoering van de Doetinchem Cohort Studie. Zo zijn de metingen voor het eerst in 30 jaar een paar periodes stilgelegd vanwege de lockdowns. Bij het weer opstarten van de metingen zijn extra hygiënemaatregelen getroffen, zoals het dragen van mondkapjes, het plaatsen van spatschermen, extra schoonmaak van alle (onderzoeks)materialen en langere pauzes tussen de afspraken van de verschillende deelnemers zodat er niet meerdere mensen tegelijkertijd in de wachtkamer hoeven te zitten.

Al deze maatregelen hebben tot vertraging van het reguliere onderzoek geleid. Daarnaast is er extra vertraging ontstaan doordat de Doetinchem Cohort Studie bijdraagt aan verschillende onderzoeken naar de afweer tegen COVID-19. In deze nieuwsbrief geven we daar een overzicht van en laten we alvast wat resultaten zien.

Doetinchem Cohort Studie en COVID-19

Het extra COVID-19 onderzoek

Het RIVM doet verschillende onderzoeken naar de afweer (immuunrespons) van mensen na vaccinatie tegen het coronavirus en de invloed van een eventuele COVID-19-infectie daarop. We zijn trots dat veel deelnemers van de Doetinchem Cohort Studie (DCS) meedoen met één van de extra studies:

VIDO

VIDO staat voor Vaccinaties tegen het coronavirus en Immuniteit binnen het Doetinchem Onderzoek. Alle DCS deelnemers zijn uitgenodigd voor dit onderzoek naar de immuunrespons van de COVID-19 vaccinaties. De eerste deelnemer startte in maart 2021 en de laatste eind augustus 2021. Er doen 1273 DCS deelnemers mee. De vaccinatierespons wordt bepaald in bloed dat door de deelnemers zelf wordt afgenomen. Bij de meeste deelnemers gaat dat gelukkig heel goed. Tot nu toe zijn er rond 9 duizend vingerprikpakketjes verstuurd.

VIVO

VIVO staat voor Vaccinaties, Immuniteit en VerouderingsOnderzoek. Vanaf het najaar 2020 is het VIVO onderzoek van start gegaan. Dit onderzoek was oorspronkelijk specifiek gericht op de immuunrespons op de Pneumokokken-vaccinatie die vanaf najaar 2020 voor het eerst werd aangeboden aan Nederlanders die toen tussen de 73 en 80 jaar oud waren. Er doen 188 deelnemers mee met dit onderzoek, waarin ook de afweer tegen griep wordt bestudeerd. Met de introductie van de COVID-19 vaccinaties wordt ook gekeken naar de immuunrespons hierop. Aan dit vervolg doen 144 deelnemers mee.

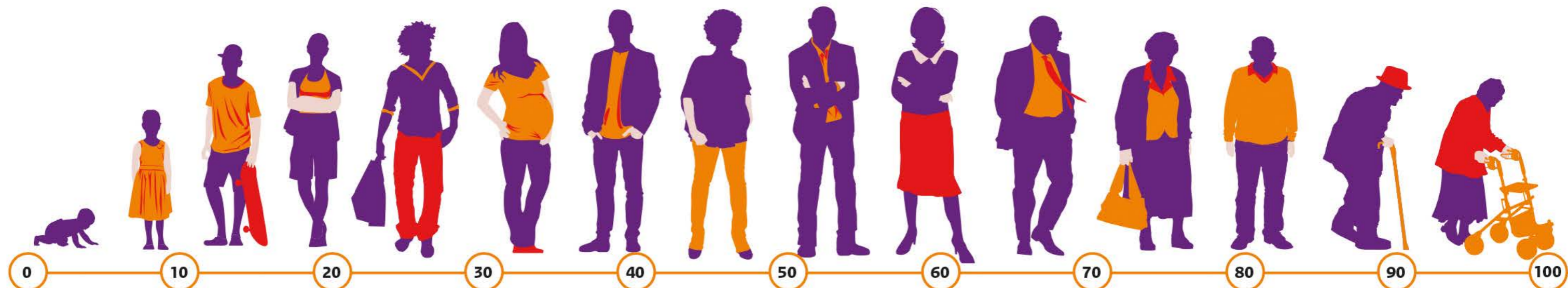
VOCAAL

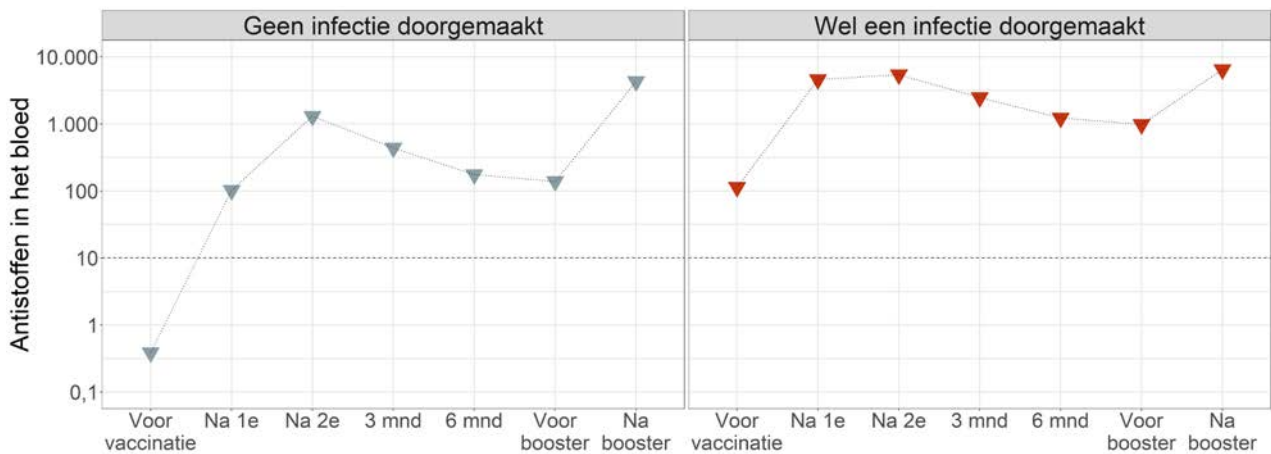
VOCAAL staat voor Vaccinatie van Ouderen tegen het coronavirus en Cellulaire Afweer voor Lange termijn bescherming. In 2016/2017 is bij een groep van 300 deelnemers aan de Doetinchem Cohort Studie de zogenaamde DAO studie uitgevoerd naar veroudering van het immuunsysteem. DAO staat voor 'Doetinchem studie Afweer en Ouder worden'. De immuunrespons op de COVID-19 vaccinatie bij ca. 100 DAO-deelnemers wordt onderzocht in VOCAAL. Hierbij wordt gekeken naar de werking van de witte bloedcellen, daarom worden er meerdere buisjes bloed afgenomen bij de GGD. Ook wordt gekeken naar antistoffen in bloed en in het neusvocht.

COVID-19 boostervaccinaties

Na de start van de vaccinaties in het voorjaar van 2021 is vanaf eind 2021 gestart met boostervaccinaties voor COVID-19. De deelnemers van VIDO, VIVO en VOCAAL zijn daarop gevraagd of het RIVM ook de afweer na die boostervaccinatie mocht vervolgen. Deze veranderende omstandigheden vragen veel flexibiliteit van de onderzoekers en ook veel van de deelnemers. We willen iedereen daarvoor hartelijk danken.

Inmiddels wordt mensen van boven de 60 jaar een 4e vaccinatie aangeboden en ook nu zullen deze deelnemers gevraagd worden voor het vervolgonderzoek.

Resultaten tot nu toe

In bijgaande figuur staat de gemiddelde waarde van een aantal metingen van de VIDO studie. Hierin zien we duidelijk dat er antistoffen tegen COVID-19 worden aangemaakt na de eerste twee vaccinaties. In mensen die al positief waren voor COVID-19 is de concentratie van die antistoffen hoger. Na verloop van tijd neemt deze concentratie antistoffen af tot 9 maanden na de vaccinaties. De boostervaccinatie rond die periode geeft weer een sterke verhoging van de hoeveelheid antistoffen. Dit patroon wordt ook gezien in de VOCAAL en VIVO studie.

In VOCAAL wordt ook de immuniteit op basis van immuuncellen onderzocht. Daarbij worden de zogenaamde geheugencellen gemeten, die na de boostervaccinatie sterk omhoog gaan. Omdat die metingen nog volop worden uitgevoerd in het lab, kunnen we daarvan nog geen resultaten laten zien.

De medewerkers en COVID-19

De Doetinchem Cohort Studie wordt uitgevoerd door een team van de GGD NOG en van het RIVM. De uitvoering van de extra COVID-19 studies staat onder leiding van Annemarie Buisman. Zij is immunoloog en betrokken bij diverse studies naar infectieziekten en vaccinaties op het RIVM.

Dank aan alle deelnemers

Alle informatie die de metingen uit de extra COVID-19 extra studies opleveren zijn heel nuttig om de opbouw van de afweer tegen het COVID-19 virus en andere ziekteverwerkers beter te begrijpen. De deelnemers van de Doetinchem Cohort Studie leveren daaraan een heel belangrijke bijdrage.

Fotogalerij

Team van de GGD NOG

Cecile te Boekhorst

Beppie Heusinkveld

Heleen Hillegers

Margriet Zwiers

Irma Thus

Team van het RIVM

*Monique Verschuren
(hoofd)*

*Petra Vissink
(logistiek)*

*Anneke Blokstra
(databeheer)*

*Annemarie Buisman
(COVID-19 onderzoek)*

*Susan Picavet
(projectleider)*

Infectieziektenbestrijding in Nederland

Voor de Nederlandse infectieziektenbestrijding is het RIVM de landelijke organisatie en de GGD de regionale. Er zijn 25 regionale GGD-en. De GGD-en volgen de landelijke richtlijnen en regels opgesteld door het LCI (Landelijke Coördinatie Infectieziektenbestrijding) en het RIVM.

GGD NOG en COVID-19

De Doetinchem Cohort Studie wordt uitgevoerd op een locatie van de GGD Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG) te Doetinchem. De GGD biedt actief 'Een gezond houvast' en bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van ruim 820.000 inwoners van de regio Noord- en Oost Gelderland. De GGD werkt intensief samen met gemeenten, lokale partners en met de inwoners van de regio. Tijdens de COVID-19 pandemie is de GGD NOG enorm gegroeid om de volgende taken te kunnen uitvoeren: het ontsluiten van informatie voor burgers, zorgmedewerkers, zorginstellingen, scholen en kinderdagverblijven; het monitoren van besmettingen; uitvoeren van testen; bron- en contactonderzoek en vaccinaties.

RIVM en COVID-19

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) zet zich in voor een gezonde bevolking en een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving. Met de COVID-19 pandemie is het RIVM heel zichtbaar geworden voor alle Nederlanders. Eén van de taken van het RIVM is bijdragen aan het voorkómen en bestrijden van infectieziekten. We verzamelen, analyseren en interpreteren gegevens van infectieziekten door (laboratorium)onderzoek. In samenwerking met deskundigen uit binnen- en buitenland wordt veel onderzoek uitgevoerd en die kennis wordt voortdurend ontsloten voor de ministeries, beleidsmakers, organisaties zoals de Gezondheidsraad, onderzoekers, het Outbreak Management Team (OMT) en de burgers. Net als de GGD-en is het RIVM enorm gegroeid om al het werk rondom de COVID-19-pandemie te kunnen uitvoeren.

Dit is een uitgave van:

**Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu**

Postbus 1 | 3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

*De Doetinchem Cohort Studie wordt uitgevoerd in
samenwerking met GGD NOG*

Noord- en Oost-Gelderland

De zorg voor morgen begint vandaag